

PLANA D'ANCOSA

Per Valldecerves

Alt Camp /Anoia

Distància	11 km
Desnivell acumulat	365 m
Nivell de dificultat	fàcil
Data	13 de gener de 2010
Cartografia	ICC
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=701372

La d'Ancosa és una peneplana rocallosa –calcària– a l'extrem meridional de l'Anoia, a frec de l'Alt Camp i l'Alt Penedès. Per ponent la Serra Alta, com una mena de graonada, la separa de la valleta per on s'escola el Torrent d'Estanella. A mestral i el nord els Cingles d'Ancosa cauen abruptament sobre la riera de Miralles. Per sol ixent queda retallada per la riera de la Molinada i s'enfila suaument cap al Puig Castellar i vers xaloc a la Serra dels Esgavellats.

Aquesta plana i els seus cingles abasten unes quantes fites d'interès excursionista. El recorregut circular que ressenyem ens menarà a passar pel costat d'un avenc, visitar un roure monumental, l'antic convent d'Ancosa amb el seu pou medieval, l'impressionant Salt del Gos i les pintures rupestres de Valldecerves.

És un itinerari fàcil que transcorre bona part per pista. Solament cal extremar la precaució vora l'estimball del Salt del Gos. Podem anar-hi en qualsevol època de l'any però, un migdia d'estiu deu ésser com un forn. Podem començar-la i acabar-la des de la Llacuna, pujant-hi per la Font de les Clotes i el Coll del Corral o per la Creu del Pla (uns 3 quilòmetres i escaig). Però resulta més curta des de Torrebusqueta pel Coll del Corral i encara més des de Valldecerves, per la carretera C-37, entre Santa Maria de Miralles i Querol.

Accés. Per la C-37 entre Santa Maria de Miralles i Querol, al quilòmetre 44 abandonem la carretera per una pista que marxa vers sol ixent en direcció a Valldecerves per entremig de sembrat, vinyes i pineda. Trobarem diversos punts on deixar el vehicle. Nosaltres ho fem passat Cal Cortei doncs ha nevat fa poc i no volem aventurar-nos més pel terra glaçat.

Cal Cortei (570 m). Continuem la pista vers sol ixent i a la cruïlla de Sant Jaume de Valldecerves prenem el ramal a mà dreta (el que continua recte és el camí de retorn), deixant de seguida l'accés a Cal Pere Gomar que surt per la mateixa mà. Enfilem suaument per una pista que vers migdia primer i garbí després, ens mena per dins del bosc. Rebutgem els ramals (primer un a l'esquerra i després un altre a dreta) secundaris. Després d'un pronunciat revolt per salvar la clotada del torrent d'Estanella virem altra volta a migdia i ben aviat albirem una línia de molt alta tensió (MAT).

Abandonem la pista per l'esquerra seguint, sense camí i cercant el millor pas possible, el tallafoc. La fita o referència és abastar la torre de la línia elèctrica que tenim just sobre nostre vers sol ixent. Fort pendent. A mitja alçada trobem una antiga pista que rebutgem.

Serra Alta (744 m, 40'). La plana d'Ancosa s'estén als nostres peus. A l'altre cap, vers sol ixent podem albirar el Puig Castellar. És molt rocallosa –calcària– coberta bàsicament de bosquina amb algunes clapes de bosc més alt (pins, alzines, roures,...) i conreu.

Baixem per una pista de servei de la línia, vers sol ixent, fins trobar-ne una altra que prenem a mà dreta, ara vers migdia. Continuem en aquesta direcció i rebutgem, al mig d'un pronunciat revolt, un ramal a mà esquerra. Ben aviat abastem una altra pista més ample. És l'antic camí carreter de La Llacuna a Valldossera (Querol). La prenem a mà esquerra, marxant planerament vers xaloc

(SE). Aquesta serà la nostra ruta principal fins al Coll del Corral. L'abandonarem només momentàniament per visitar alguns punts d'interès.

Bona estona més enllà una estaca ens adreça cap a una ramal de pista que marxa vers migdia. Ben a prop hi ha l'Avenc d'Ancosa[1]. Reprenem el camí a principal per poca estona dons aviat, un ramal que marxa a mà dreta ens mena a un bosquet amb exemplars considerables d'alzina i un gran roure.

Roure d'Ancosa (735 m., 1h 30'). Catalogat com a arbre monumental[2], és vora l'única vinya que hem albirat a la plana, tot i que pels seus voltants n'hi ha molta.

A partir d'aquí el camí s'adreça clarament a gregal (NE). Podem albirar la Casa d'Ancosa. Abans d'arribar-hi la pista fa una marrada en el sentit de les busques del rellotge, però nosaltres tirem dret per acostar-nos a l'edifici. Abans d'abastar-lo, a mà dreta, hi ha un pou cobert per una magnífica bòveda.[3]

Casa i Convent d'Ancosa (712 m, 1h 45'). Passem pel costat de la casa cap al darrera on hi ha les ruïnes de l'antic convent, per abastar de nou la pista. La seguim a mà dreta marxant vers gregal en suau pendent. Rebutgem tots els ramals que a esquerra i dreta se'n deriven. Fins al coll.

Coll del Corral (o del Coral) (760 m, 2h 20'). Rètol indicador. Situat en una clapa boscosa. Important cruïlla on hi conflueixen diversos camins: Una pista marxa vers migdia per enfilarse al Puig Castellar. L'altre, ve3rs llevant, es bifurca aviat i va al nucli de Torrebusqueta per un cantó i a la Font de les Clotes per l'altre. Ambdós ramals conflueixen a La Llacuna.

Nosaltres prenem una pista que marxa vers mestral (NNO). Entrem de nou al bosc i aviat abastem una cruïlla (rètol indicador). Per la dreta aniríem a la Llacuna per la Creu del Pla. Continuem pel ramal de l'esquerra que aviat abandonem, a mà dreta, per un corriol senyalitzat per una estaca. Seguim una torrentera.

Salt del Gos (645 m, 2h 45'). Queda apartat del camí. Cal deixar-lo per anar a buscar el fil del cingle tot creuant la torrentera. Impressionant cinglera i espluga. En una reduïda lleixa ran de cingle, hi ha una estreta cavitat que comunica visualment amb la base de la balma.[4]

Continuem pel corriol fins abastar de nou la pista que havíem abandonat. De fet corriol i pista transcorren paral·lels. Transitarem per entremig de la pineda resseguint els peus del cingle d'Ancosa vers garbí (SO) fins sortir del bosc, a l'alçada de Sant Jaume de Valldecerves, que albirem l'altre cap d'una vinya.

Pel costat d'una altra vinya entrem de nou al bosc seguint, pel Clot de la Cova, el torrent de la Llançana que s'escola de la Plana d'Ancosa. El corriol, primer força evident, va perdent-se i en algun punt a penes en resten indicis. Cal enfilarse a mà dreta en direcció a la base la balma. Fort i penós pendent entre la pineda. A l'espluga, on una paret de pedra seca ens serveix de referència per localitzar-les, hi ha les pintures rupestres de Valldecerves. A prop hi ha la cova del mateix nom.[5] (645 m, 3h 35')

De bell nou vora les vinyes, en poca estona abastem el punt de sortida (4h 5').

- [1] Aquesta part és més coneguda com a Plana Roja. L'avenc és un engolidor natural que en drena les aigües. Té una fondària de 32 m i una llargada de 21. La primera exploració de la que n'ha quedat constància data del 1907.
- [2] Segons Daniel Macià i Martí a Arbres de la Comarca de l'Anoia, té una alçada de 20 metres i un perímetre del tronc de 4,30 m.

- [3] Els monjos de Valldaura, de l'ordre del Cister, van fundar el convent d'Ancosa al segle XII, però aviat van relegar-lo a l'ús com a granja, depenent del de Santes Creus. La casa, datada del segle XVI, amb sòlides cantoneres i contraforts, resta actualment abandonada i comença a enrunar-se. A la banda de darrera hi ha restes de parets i estructures del que deuriem ésser les primeres dependències. El pou, construït amb pedra seca, servia per a l'abastament del conjunt. No deuria ésser suficient dons, pel que hem llegit, els monjos en marxaren per l'escassetat d'aigua (habitual als sòls de natura calcària). Ha sigut restaurat per voluntaris.
- [4] El nom ve de la llegenda segons la qual pel forat s'hi escolà el gos d'un caçador.
- [5] Nosaltres solament varem localitzar la més visible, la que representa una cabra. Però sembla que hi ha més figures (arquer, dona i cérvol). Corresponen al període anomenat Neolític mitjà, amb una datació de 3.500-3.000 aC. Pel que hem llegit foren els pobladors de la cova els autors de les pintures a la balma.